

GADEJURISTEN

Værnedamsvej 7A, 1. • DK-1819 Frb. C • Tlf. 33 31 00 75 • Fax 33 31 00 78 • nwg@gadejuristen.dk • www.gadejuristen.dk

Att.:

Minister for sundhed og forebyggelse Astrid Krag
Medlemmerne af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

7. august 2012

Vedr. miltbrand-infektion hos danske stofbrugere

Det er senest kommet til vores kendskab, at vi nu står med det muligt tredje tilfælde af miltbrand-infektion blandt danske heroinafhængige indenfor den seneste måned. Det første dødsfald skete som bekendt d. 8. juli 2012, det andet tilfælde blev konstateret i forrige uge og senest skal endnu en person være blevet indlagt med mistanke om miltbrand-infektion. Samtidig forekommer myndighedernes beredskab og tiltag i denne kedelige anledning, i hvert fald set fra en gadevinkel, at lade meget tilbage at ønske. Mulighederne for at sætte fornødent ind må vel siges at have været til stede. I november sidste år blev Udvalget for Sundhed og Forebyggelse via EMCDDAs årsberetning orienteret om udbrud af miltbrand i lande ikke langt fra Danmark. I juni måned i år, hvor der i dansk presse blev rettet fokus mod nye tyske tilfælde af miltbrand hos stofbrugere, udtalte professor Lars Østergaard fra infektionsmedicinsk afdeling, Aarhus Universitetshospital, at man havde øget beredskabet og han tilføjede så: *"Der er kun grund til bekymring for narkomanerne, og dem skal vi nok tage hånd om"*¹. Vi var nogle, der vist satte vores lid til dette løfte. Spørgsmålet er dog, hvorledes – om overhovedet – dette kan siges også at være gjort?

Set herfra er det uhyre vanskeligt at få øje på, at de relevante myndigheder faktisk *har* taget hånd om de heroinafhængige som ellers lovet, jf. ovenfor. Således forekom det at komme bag på de fleste, da en mand efter kort tids ekstremt smertefuld sygdom afgik ved døden som følge af miltbrandinfektion søndag d. 8. juli 2012 på Rigshospitalet, Embedslægerne var samme dag ikke umiddelbart i stand til at besvare helt elementære spørgsmål og ingen myndighed påtog sig straks at sikre, at fornøden information om risiko og symptomer også tilgik højrisikogruppen. Man har allerhøjest kommunikeret som man plejer, via medier og Internet, dvs. ved hjælp af informationskanaler der ikke bør antages at nå netop dem dette i første række handler om, de heroinafhængige selv.

Som en nødløsning i et tilsyneladende beredskabsblottet Danmark, gik Gadejuristen, sammen med brugerforeningerne Trinløse Tænkere og BrugerForeningen for aktive stofbrugere, samme søndag på gaden med løbesedler samt i dialog med 'gadefolket'. Begge måder er indiskutabelt nødvendige for reelt at nå målgruppen. Fra denne dag har vi forsøgt at kontakte diverse kommunale og centrale myndigheder for at opfordre til iværksættelse af fornødne informationstiltag samt, ikke mindst, undersøgelse af mulige mere direkte tiltag i forebyggende og skadesreducerende øjemed. Ville man eksempelvis overveje at køre en lægebemandet metadon-bus ud på gadeplan, således at de heroinafhængige blev sikret et reelt, let tilgængeligt alternativ til brug af mulig miltbrandinficeret heroin? Ville man foranledige undersøgt om de såkaldte hjulfiltre burde uddeles, ikke nødvendigvis fordi der ved brug af disse kunne *garanteres* miltbrandfrit stofindtag, men blot fordi det kunne antages at have i det mindste nogen skadesreducerende effekt? Først i løbet af tirsdag d. 10. juli 2012 udgik der informationsmateriale fra Københavns Kommune; dog ikke systematisk, der var således flere nøgleaktører, som ikke fik materialet tilsendt, ligesom der så vidt vides ikke er fulgt op herfra siden. Det skal retfærdigvis nævnes, at Embedslægerne for Hovedstaden i fredags i det mindste har givet løfte om, at man vil søge at få Københavns Kommune til at genoptage og forhåbentlig

---

¹ DR, 22. juni 2012: *Sygehus advarer mod miltbrand*,
<http://www.dr.dk/P4/Aarhus/Nyheder/Aarhus/2012/06/22/111117.htm>

også intensivere oplysningsarbejdet. Mere kvalitative, brugervenlige bud på umiddelbart anvendelige indsatser for stofbrugerne til sikring af deres helbred og overlevelse er der dog fortsat ikke givet løfte om.

Ministeren for sundhed og forebyggelse anmodes hermed om snarligst at beskrive hvilke tiltag der allerede er iværksat i anledning af miltbrandens ankomst til Danmark, hvilke der kan forventes iværksat og – ikke mindst – hvornår og ved hvem? I den anledning udbedes det beskrevet, hvem der har hvilke opgaver, eftersom opgavefordelingen eksempelvis mellem sundhedsmyndigheder, kommunale myndigheder og politi fortsat fremstår helt uafklaret. I denne forbindelse er vi herfra selvsagt særligt optagede af varetagelsen af informationsopgaven i forhold til de heroinafhængige selv. Dertil findes det afgørende at få præciseret hvilke direkte anvendelige tiltag man fra centralt hold forventer iværksat af især de kommunale myndigheder. Dertil må opsporing af kontamineret heroin vel også anses væsentlig, men vil efter al sandsynlighed forudsætte klar meddelelse om frit lejde samt en langt hurtigere testning, end den der viste sig mulig med stofprøven indleveret d. 7. juli 2012 i anledning af det første miltbrandtilfælde, hvor analysen efter sigende først blev iværksat d. 9. juli 2012 og svar først forelå så sent som d. 13. juli 2012.

Det er dertil vores store håb, at ministeren straks vil sikre etablering af lavtærsklede substitutionsbehandlingstilbud, således at de heroinafhængige lettest muligt kan søge og komme i substitutionsbehandling som et reelt alternativ til ellers at være henvist til brug af potentielt miltbrand inficeret heroin, eksempelvis ved etablering af allerede nævnte metadon-bus på gadeplan og dertil ved udvidelse af heroinbehandlingstilbuddene. Det er, som det også vil være ministeren bekendt, et meget stort antal IV-stofbrugere, der står helt udenfor behandlingssystemet, muligvis flere end 8.000, jf. Sundhedsstyrelsens skøn. Det er dermed også et meget stort antal stofafhængige, som befinder sig i risikozonen.

Ministeren bedes ligeledes overveje straks at sørge for, at heroinafhængige forsikres om, at de i forbindelse med indlæggelse for symptomer på miltbrandinfektion vil blive ordineret fornøden medicin til behandling af abstinenser samt opioidafhængighed. Mange har – desværre – så ringe erfaringer angående netop dette forsømte punkt i forbindelse med hospitalsindlæggelse og der er grund til alvorligt at befrygte, at de vil være stærkt tilbøjelige til at undlade at søge skadestue i tide af også denne grund. Ligeledes bedes ministeren oplyse, hvad de såkaldt 'papirløse' kan forvente, såfremt de måtte søge sundhedsvæsenet som følge af symptomer på miltbrandsmitte.

Ministeren bedes dertil oplyse, om regeringen finder det relevant at iværksætte tilbud om vaccination af stofbrugerne i forhold til miltbrand.

Sidst, men ikke mindst, bedes ministeren overveje, om det nu endelig kunne være tid til at formulere en samlet dansk narkotikapolitisk handleplan, med alt hvad en sådan nødvendigvis må indbefatte, herunder klare anvisninger for mål og midler samt koordination og samarbejde samtlige aktører i mellem. Narkotikafænomenet er et så komplekst og også foranderligt fænomen, at vi ganske enkelt ikke længere kan stå uden en sådan kvalificeret handleplan. Stofbrugerne lider også massivt under, at der fortsat ikke findes et fagligt kompetent koordinerede forum på området. Et forum, der har vid, indsigt, handlekraft samt byder på reel brugerinddragelse. Et forum der har til opgave at følge feltet tæt og som også det politiske niveau vil lade sig vejlede af. Med Narkotikarådets nedlæggelse mistede vi noget ganske væsentligt og værdifuldt, hvilket de nuværende regeringspartier i hvert fald dengang, og ikke mindst SF ved daværende socialordfører Villy Søvndal, på det stærkeste beklagede. Det er høje tid at gøre denne skade god igen. Vores famlen i forbindelse med miltbrandens ankomst til Danmark er – desværre – kun et blandt mange eksempler herpå.

I håb om at ministeren vil prioritere denne henvendelse og hele sag højt.

Med venlig hilsen

Gadejuristen